

Amerikaans vuilbroed maakt veel emoties los

Juist op het moment dat ik me ongerust maakte over het ontvangen van berichten via de Zoemlijst, ontstond er naar aanleiding van de uitbraak van Amerikaans vuilbroed in Vlaardingen een soms emotionele discussie. Mijn elektronische brievenbus mocht die weken in ieder geval weer heel wat imkerbrieven ontvangen. Dit en de inhoud van de discussie gaf me een goede reden tot het schrijven van deze aflevering van Api@staartje.

De emotie

Wat al snel duidelijk werd was dat een vuilbroed-besmetting een behoorlijk emotionele zaak is, zelfs voor imkers die er nog niet persoonlijk mee zijn geconfronteerd. Na het bekendmaken door Jan Tempelman, secretaris van het Ambrosiusgilde te Rotterdam, dat er in Vlaardingen AVB was uitgebroken, werd er in eerste instantie nogal op de persoon gereageerd, dit naar aanleiding van vermeende uitspraken. Na enige rechtzetting van Jan's bedoelingen en bijval van mede-imkers zette de briefwisseling zich meer in algemene zin voort. Maar ook hierin waren het de gevoelens die de boventoon voerden. Vooral: 'Het moest nu maar eens afgelopen zijn met het vingertje wijzen. Beschuldigingen richting wie dan ook werden in de ban gedaan'. En dat is misschien maar goed ook. De angst voor beschuldiging lijkt evenwel de basis van veler gedachten. Te veel heilige huisjes en lange tenen. En dat is jammer. Dat zou niet hoeven. Maar toch: 'Het is wel duidelijk dat de verspreiding door de imker komt', verzucht één van de briefschrijvers. En zo blijven we verdeeld in deze emotionele tijden van vervoersverbod en ruiming van besmette standen.

De discussie

Behalve de emotionele kant van de zaak kwamen er uiteraard (en gelukkig maar) ook andere thema's betreffende het vuilbroed aan de orde. Zaken, die bijna alle zonder uitzondering een artikel op zich waard zijn. Hier nu niet meer dan een korte aantekening daarvan. Wat betreft de verspreiding van vuilbroed werd genoemd: het reizen naar druk-bezochte drachten, het telen en verhandelen van moeren, het overlarven, het snoepen door de bijen van buitenlandse, mogelijk besmette honing en het met verschillende imkers op één verenigingsstand

staan. Ziehier, enkele sekten waarin de imkerij zichzelf verdeelt. Zaken overigens, waar mijns inziens ieder voor zich nog maar eens goed zijn licht over moet laten schijnen en voor zichzelf conclusies trekken. Alleen maar wachten op richtlijnen van bonden en overheden heeft geen zin.

Maatregelen

De maatregelen zoals die al sinds het voorkomen van vuilbroed in Nederland worden genomen, het ruimen van besmette standen, ondervinden hier en daar nog wel enige kritiek. (In de discussie op de Zoemlijst hierover echter geen woord.) Daar staat tegenover, dat al het andere wat men in het buitenland heeft geprobeerd allesbehalve effectief is geweest tot nu toe. Hoe in- en aangrijpend het vernietigen van de betreffende bijenvolken ook moge zijn, een andere of zelfs betere oplossing lijkt mij voorlopig niet voorhanden. Het toedienen van 'medicijnen', waarbij uiteindelijk de ziekte in de bijen wordt bestreden maar de veroorzakers, de sporen van de bacterie die vuilbroed veroorzaakt in de volken blijven bestaan, geven toch alleen maar ellende. Je zult met uitbraken en verspreidingen blijven zitten. Om van 'besmette' honing bij het gebruik van medicijnen nog maar niet te spreken.

Mijn mening

Vuilbroed is meer dan alleen een rampzalige ziekte in de bijenvolken. Het is een waar onheil voor de imker die het overkomt. Het laat zich dan ook eenvoudig raden dat het een probleem is, waarbij de emoties dicht aan de oppervlakte liggen. Emoties vanwege de maatregelen die worden genomen en waarbij je je levenswerk in één keer in rook ziet opgaan. Maar ook de angst, dat wanneer het je overkomt en je mogelijk als veroorzaker van al die rampspoed wordt aangewezen, maakt het er niet eenvoudiger op er rationeel mee om te gaan. Dat wat betreft de emoties. Overlarvers en koninginnentelers zullen veel ellende voorkomen door met enige zekerheid te kunnen aantonen dat op hun stand geen vuilbroed voorkomt. 'Reizigers' zullen zich bewust moeten zijn welke risico's zij lopen. Met deze opmerkingen echter besef ik dat ik hetzelfde gevaar loop als Jan Tempelman toen hij open en eerlijk berichtte over de uitbraak in Vlaardingen. Sommigen meenden in zijn beschrijving

Aansprakelijkheid bij spuitschade

R. Kakes

Juist nu we weer worden geconfronteerd met nieuwe gevallen van spuitschade bereikt ons het bericht dat het eindelijk zover is dat een verzekeringsmaatschappij de aansprakelijkheid heeft geaccepteerd voor een geval van spuitschade dat in 1996 is ontstaan door het gebruik van mijtdodende middelen op gewassen. De schadeclaim is in overleg met de Bedrijfsraad door een advocaat behandeld.

In augustus 1996 ontstond er nogal wat schade door het gebruik van mijtdodende middelen op aardappelen en graan. De acceptatie van de aansprakelijkheid voor spuitschade berust op het juridische begrip 'risico aansprakelijkheid'.

Simpel gezegd komt het er op neer dat de wet iemand aansprakelijk stelt voor schade die is veroorzaakt doordat deze persoon bij de uitoefening van zijn bedrijf of beroep een gevaarlijke stof heeft gebruikt (artikel 6: 175 Burgerlijk Wetboek).

Voor de aansprakelijkheid is van belang dat is vastgesteld waardóór bijen zijn omgekomen en wie er aansprakelijk is voor het gebruik van de gevaarlijke stof. Dat betekent in de praktijk dat bij schade direct de Algemene Inspectie Dienst (AID) moet worden ingeschakeld.

Onderzoek naar wie de gevaarlijke stof heeft gebruikt dient door de imker te worden verricht. De vermoedelijke gebruiker dient ook aan de AID te worden doorgegeven.

Voor iemands aansprakelijkheid is het niet van belang of ook anderen in de omgeving de gevaarlijke stof hebben gebruikt. Voor imkers met spuitschade is het van belang dat hij of zij deze schade met haar of zijn organisatie bespreekt, zodat de imker goed wordt geadviseerd over te nemen maatregelen.

Bij het ter perse gaan van dit blad bereikte ons het bericht dat een imker met spuitschade ook door de rechtbank in het gelijk is gesteld. De motivering voor deze uitspraak kennen wij nog niet, we zullen hier in een volgend nummer op terugkomen.

308

Vervolg van pagina 307

van de samenstelling van de bijenstand in kwestie een aanval te zien op bepaalde imkers. Voor u echter, naar aanleiding van mijn opmerkingen, gekwetst in de pen klimt moet u echter van mij aannemen dat ik in reizigers, telers, noch in bestuivers veroorzakers zie van de verspreiding van vuilbroed. Echter, niemand zal kunnen ontkenen dat dit wel oorzaken kunnen zijn. Zonder elkaar te verketteren zullen wij alert moeten blijven, vooral op ons zelf.

P.S.

Ook gedurende deze vuilbroedweken bleek dat de Zoemlijst een mooie en vooral snelle manier is om met elkaar van gedachten te wisselen, zaken duidelijk te krijgen en elkaar van repliek te dienen. De Zoemlijst bewees juist in dit geval zijn nut. Wat zou het mooi zijn, wanneer de groep van aangeslotenen zich nog meer zou uitbreiden. De avond waarop ik dit artikel naar het redactieadres e-mailede, was er een nieuwe melding van een uitbraak van vuilbroed, dit keer in Groningen. Bovendien las ik een nieuw woord: 'cyber imkers', dat zijn wij, Zoemlijsters dus.

De imker

*De imker imkert immer door
daar heeft hij immers bijen voor.
Hij heeft immens veel plezier
in dat kleine bruine dier.
Z'n huisdier, kun je het wel noemen
hij is geneigd om mee te zoemen.
Hij loopt er rustig tussen door
met bedachtzaam en traag bewegen
soms iets van de vliegplank vegen
Verder niet te veel bemoeien
dan gaan de volken prachtig groeien.
En is het volk op z'n top
komt er een honingkamer bovenop.
Maar bodylotion of parfumeur
maakt bijen knorrig, dan krijgt hij gezeur.
Ze kunnen daar beslist niet tegen
en worden dan wat agressief.
Hij kan dan ook worden gestoken
de bijen zijn dan echt niet lief.
Met een kap op en handschoenen aan
blaast hij wat rook in of langs de kast
dan heeft hij meteen veel minder last.
Door aandacht en netheid te tonen
zullen de bijen hem belonen.
Waarmee, dat is voor hem gewis
het vloeibare goud dat honing is.*

Ids van Dussen, Almere